

УДК 821.161.2Жад7Інт.030=111

DOI: 10.18524/2307-4604.2025.2(55).349721

ТРАНСФОРМАЦІЇ У ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ С. ЖАДАНА «ІНТЕРНАТ»

Матузкова О. П.

доктор філологічних наук, професор

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-8201-8236>

Researcher ID AAJ -7583-2020

Бердік І. В.

магістр філології

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Дана стаття присвячена проблематиці функціонування перекладацьких трансформацій з точки зору сучасного українського перекладознавства. Мета дослідження полягає у визначенні та систематизації лексичних і граматичних перекладацьких трансформацій, реалізованих в англомовному варіанті роману С. Жадана «Інтернат», а також встановленні їх ролі у досягненні смислової, емоційної та культурної еквівалентності між оригіналом і перекладом. Поставлена мета унеобхіднила вирішення низки завдань. Було досліджено конкретні лексичні й граматичні трансформації в англомовній версії роману; виявлено функціональне значення трансформацій у забезпеченні стилістичного та змістового відтворення оригіналу; класифіковано та описано різні прояви трансформацій на матеріалі класифікації перекладацьких трансформацій В. Карабана.

У ході дослідження було проаналізовано 413 прикладів перекладацьких рішень, які репрезентують сім основних типів трансформацій: генералізацію, конкретизацію, додавання, вилучення, конверсію, перестановку та контекстуальну заміну. Кількісний аналіз продемонстрував домінування структурних (граматичних) трансформацій. Найчастотнішою виявилася перестановка — (29,3%), що свідчить про систематичне коригування порядку компонентів вислову. Другу за частотністю позицію посідає конверсія — (16,7%). Важливу, хоча й менш масову групу становлять трансформації додавання й вилучення (10,2 та 7,5% відповідно). У низці випадків простежено комплексні трансформації, коли, наприклад, перестановка поєднується з додаванням або конверсією: це дозволяє одночасно згладити синтаксис, уточнити зміст і зберегти психологічну напруженість фрази. Не менш важливу роль у забезпеченні адекватності перекладу відіграють лексичні трансформації, насамперед генералізація, конкретизація та контекстуальна заміна.

Систематизація типів трансформацій і кількісне зіставлення їхньої частотності на матеріалі роману «Інтернат» демонструє, як поєднання граматичних і

лексичних операцій дозволяє не втрачати, а поглиблювати художній ефект при переході з української на англійську мову.

Ключові слова: вилучення, генералізація, граматична трансформація, додавання, комплексна трансформація, конверсія, конкретизація, контекстуальна заміна, лексична трансформація, перестановка.

TRANSFORMATIONS IN TRANSLATION OF S. ZHADAN'S NOVEL "THE ORPHANAGE"

Matuzkova O. P.

Doctor of Sciences In Philology, Full Professor
Odesa I. I. Mechnikov National University

Berdik I. V.

Master of Philology
Odesa I. I. Mechnikov National University

The article deals with the peculiarities of translation transformations in Serhiy Zhadan's novel Internat and its English translation The Orphanage by Reilly Costigan-Humes and Isaac Stackhouse Wheeler. The research focuses on how lexical and grammatical transformations function in a contemporary Ukrainian war novel and how they contribute to achieving semantic, stylistic and cultural equivalence between the Ukrainian original and the English translation. The analysis is carried out primarily within the framework of V. Karaban's classification of translation transformations.

The aim of the work is to identify and systematically analyse the main types of translation transformations used in the English translation of Internat on the basis of Karaban's model and to determine their role in reconstructing the meaning, style and cultural specificity of Zhadan's prose.

To achieve this aim, the following tasks were set: to describe the linguistic and stylistic peculiarities of Zhadan's novel Internat as a source text for translation; to carry out a quantitative and qualitative analysis of lexical and grammatical transformations in the English translation The Orphanage; to formulate conclusions concerning the effectiveness of the applied strategies and the adequacy of the translation. The research is based on the Ukrainian original of Internat and its English translation. The empirical corpus comprises 413 instances of translation transformations, which are classified and analysed according to Karaban's typology.

Then the quantitative distribution of transformations is presented and interpreted. On the lexical level, the most frequent are generalisation (16.0%), specification (12.6%) and contextual substitution (7.7%), which together account for more than a third of all recorded transformations and serve to balance comprehensibility and cultural specificity. On the grammatical level, the dominant procedures are permutation (29.3%), conversion (16.7%), addition (10.2%) and omission (7.5%). These transformations reflect typological differences between Ukrainian and English and

help to preserve information structure, rhythm and characterisation in the target text.

The conclusion confirms that Karaban's classification can be effectively applied to a contemporary literary text. The analysis demonstrates that the English version The Orphanage may be regarded as an adequate and stylistically convincing interpretation of Zhadan's Internat, preserving its narrative dynamics, imagery and humanistic message for an anglophone readership.

Keywords: *addition, complex transformation, conversion, contextual substitution, generalisation, grammatical transformation, lexical transformation, omission, specification, permutation.*

Вступ. У сучасному перекладознавстві питання перекладацьких трансформацій є особливо значущим, оскільки саме ці процеси забезпечують адекватне відтворення змісту, форми та комунікативної спрямованості вихідного тексту. На тлі активного розвитку української літератури та її інтеграції у світовий культурний простір важливою стає оцінка перекладів сучасних українських авторів англійською мовою. Роман Сергія Жадана «Інтернат», виданий у 2017 році, представляє одну з найяскравіших праць прози воєнного часу, де соціально-політична реальність конфлікту на Донбасі гармонійно поєднується з гуманістичним поглядом на людину в умовах страху, морального вибору та відповідальності.

Англомовний переклад цього твору, виконаний Рейлі Костіген-Г'юмс та Айзеком Стекгауз Вілером у 2021 році під назвою *The Orphanage*, слугує прикладом художнього перекладу, в якому трансформації стають засобом не лише мовної адаптації, але й міжкультурної комунікації. Застосування перекладацьких рішень у перекладі цього твору демонструє, як перекладачі передають зміст, ритм і художню поетику українського оригіналу, використовуючи граматичні та лексичні трансформації за класифікацією.

Дослідження перекладацьких трансформацій у романі Сергія Жадана «Інтернат» є **актуальним** та має значення як з теоретичної, так і з практичної точки зору. Воно сприяє поглибленню розуміння стратегій перекладу для представлення української літератури в англомовному культурному середовищі, а також перевіряє актуальність класифікації В. Карабана на прикладі художнього тексту.

Об'єкт дослідження — процес перекладу художнього тексту як форма міжмовної та міжкультурної взаємодії. **Предметом** аналізу є самі трансформації, використані в англомовному перекладі роману «Інтернат».

Мета дослідження полягає у визначенні та систематизації лексичних і граматичних перекладацьких трансформацій, реалізованих в англomовному варіанті роману, а також встановленні їх ролі у досягненні смислової, емоційної та культурної еквівалентності між оригіналом і перекладом.

Досягнення цієї мети передбачає виконання таких **завдань**:

- дослідити конкретні лексичні й граматичні трансформації в англomовній версії роману;
- виявити функціональне значення трансформацій у забезпеченні стилістичного та змістового відтворення оригіналу;
- класифікувати та описати різні прояви трансформацій на матеріалі класифікації перекладацьких трансформацій В. Карабана.

Матеріалом роботи є текст роману Сергія Жадана «Інтернат» та його англійський переклад *The Orphanage*, що включає 413 прикладів перекладацьких трансформацій.

Методи дослідження. У ході дослідження використовуються загальнонаукові та специфічно лінгвістичні методи. До загальнонаукових належать методи аналізу та синтезу, які дали змогу опрацювати теоретичні джерела, узагальнити підходи до вивчення перекладацьких трансформацій та систематизувати наукові положення, релевантні темі дослідження.

До лінгвістичних методів належать описовий, порівняльний, контекстуально-інтерпретаційний та структурно-семантичний методи. Описовий метод застосовано для фіксації мовних одиниць в оригіналі та перекладі; порівняльний — для їх зіставлення та виявлення відповідників; контекстуально-інтерпретаційний — для визначення впливу контексту на перекладацькі рішення; структурно-семантичний — для аналізу змін у змістовій та структурній організації висловлень у процесі перекладу. Також використано елементи когнітивного підходу для інтерпретації мотивації перекладацьких трансформацій та з'ясування їхніх функціональних ефектів у тексті перекладу.

Наукова новизна дослідження полягає в детальному аналізі перекладацьких трансформацій у художньому перекладі роману Сергія Жадана «Інтернат» через призму класифікації В'ячеслава Карабана. **Уперше** здійснено спробу адаптувати цю системну модель, яка була розроблена для аналізу науково-технічних текстів, до сучасного художнього перекладу. Це дозволило простежити взаємодію лексичних і граматичних трансформацій у формуванні перекладацької еквіва-

лентності. Окрім цього, робота уточнює функцію трансформацій як засобу міжкультурної адаптації, що сприяє збереженню стилістичної унікальності творів Жадана у англомовному середовищі.

Додатковим аспектом новизни є поєднання кількісного та якісного підходів: трансформації не лише аналізуються, але й систематизуються за частотністю, що дає змогу окреслити ключові стратегії перекладу у межах обраного художнього корпусу. У роботі також пропонується розглядати класифікацію В. Карабана як гнучкий аналітичний інструмент, здатний до інтеграції із іншими теоретичними підходами, такими як динамічна еквівалентність, прагматичний та когнітивний аналіз. Це розширює можливості його застосування та відкриває перспективи подальших досліджень у сфері художнього перекладу.

Практичне значення дослідження зумовлене тим, що його результати можуть бути використані в освітньому процесі під час викладання теорії та практики перекладу, а також у підготовці фахівців із художнього перекладу. Розроблений аналіз перекладацьких трансформацій на прикладі роману «Інтернат» стане основою для майбутніх порівняльних досліджень українсько-англійських відповідників в літературі XXI століття. Крім того, він може бути використаний для вивчення ефективності застосування класифікації В. Карабана в аналізі перекладів інших жанрів.

Результати та обговорення. Роман Сергія Жадана «Інтернат» (2017) є одним із найпомітніших художніх текстів сучасної української літератури, що відображає драматизм війни на сході України та її вплив на особистість, мову і моральний простір людини. Твір посідає особливе місце у творчій еволюції письменника, оскільки поєднує елементи репортажної достовірності, ліричної рефлексії та філософського узагальнення. Центральним є мотив внутрішньої й зовнішньої ізоляції — не лише у буквальному сенсі, коли герой долає шлях до інтернату через лінію фронту, а й у метафоричному, адже війна тут постає як вияв духовного роз'єднання, втрати довіри й мовного непорозуміння між людьми.

Назва роману «Інтернат» має багатозначне символічне значення. Вона позначає не тільки конкретне місце дії — інтернат, у якому перебуває племінник головного героя, — але й уособлює стан суспільства, замкненого у власному просторі без надії на спілкування чи вихід назовні. Саме через цю метафору Жадан створює алегорію сучасної

України, яка переживає випробування війною, кризою ідентичності та пошуками внутрішньої єдності. У своїх інтерв'ю письменник підкреслює, що цей образ співвідноситься не лише з Донбасом, а й із ширшим контекстом постколоніального українського суспільства, у якому люди часто почуваються «кинутими» й відчуженими у власній країні.

Мовна організація тексту *«Інтернату»* заслуговує окремої уваги, оскільки саме вона визначає художню своєрідність і перекладацьку складність твору. Проза Жадана поєднує елементи поетичної мови, урбаністичного жаргону, військової термінології та побутової розмовності. Ритм фрази часто наближається до віршованої інтонації, а повтори, анафори та внутрішні рими створюють ефект «музичності прози». Така структурна поліфонічність зумовлює особливі виклики для перекладача, адже потребує не лише передачі смислу, а й відтворення темпу, ритму та внутрішньої мелодики мови.

Особливістю письма Жадана є також поєднання документальної точності з метафоричною насиченістю. Автор описує звичайні побутові сцени, але наділяє їх філософським підтекстом, завдяки чому буденність постає як простір морального випробування. Це підтверджує інтерпретацію роману як спроби художнього осмислення війни з перспективи мирних людей, а не героїзованих персонажів.

Мовна палітра твору відзначається високим ступенем експресивності. Вона варіюється від уривчастих, нервових діалогів до спокійних, рефлексивних описів. Часто Жадан навмисне порушує граматичну норму, використовуючи еліпсис, повтори та синтаксичну паралельність, що створює ефект живого, неприглаженого мовлення. Наприклад, короткі, уривчасті фрази у сценах діалогів передають емоційне напруження, тоді як довгі, плавні періоди — внутрішній монолог героя, його думки й сумніви. Ця чергуваність структур надає тексту динамічності та правдивості. Сам автор підкреслює, що велика кількість описів неба, снігу й відкритого простору є свідомим стилістичним прийомом, покликаним відтворити специфіку донбаського ландшафту як зимового порожнього степу, де «дуже багато неба, снігу і простору», що посилює ефект занурення читача в атмосферу роману.

Для перекладача роман *«Інтернат»* є складним і водночас надзвичайно цікавим матеріалом. Поєднання поетичної метафорики з розмовною лексикою, емоційна насиченість діалогів, присутність

культурних реалій (зокрема, пострадянського побуту, східноукраїнського топосу, військової лексики) вимагають від перекладача не буквального, а інтерпретаційного підходу. В англійському перекладі Жадана важливо не тільки передати зміст, а й зберегти атмосферу мовного простору — гібридного, напруженого, але водночас поетичного.

Таким чином, оригінальний текст «*Інтернату*» має виняткове значення не лише як літературний документ епохи, але й як матеріал для дослідження перекладацьких стратегій у сучасному художньому дискурсі. Він є прикладом того, як українська мова, з її ритмічною пластикою та багатшаровою семантикою, може відтворювати складні емоційні й культурні процеси. Переклад цього роману — це не просто передача змісту, а спроба перенести в іншу мовну систему цілісний художній світ, який базується на внутрішній ритміці, соціальній реальності та філософській глибині тексту.

Порівняльний аналіз роману Сергія Жадана «*Інтернат*» та його англomовного перекладу *The Orphanage* (переклад Рейлі Костіген-Г'юмс і Айзека Стекгауза Вілера) дозволяє виявити закономірності перекладацьких стратегій, що лежать в основі відтворення художнього тексту в іншій мовній і культурній системі. Визначальним у цьому випадку є прагнення перекладачів не до буквальної передачі форми, а до функціонально-сислової адекватності, яка забезпечує збереження комунікативного ефекту оригіналу.

Загалом у проаналізованому матеріалі було зафіксовано 413 прикладів перекладацьких трансформацій, що дозволяє говорити про системний, а не випадковий характер перекладацьких рішень. Кількісні показники демонструють, що переклад «Інтернату» побудований не на поодиноких «точкових» втручаннях у структуру тексту, а на цілісній системі рішень, у межах якої різні типи трансформацій взаємодіють між собою та формують впізнавану перекладацьку стратегію.

Мова Жадана відзначається високою емоційною насиченістю, фрагментарністю, ритмічною непередбачуваністю та поєднанням буденності й поетичності. У його тексті співіснують ліричні образи, просторіччя, військовий жаргон, документальні фрагменти та внутрішні монологи героя. Таке поєднання створює своєрідну «мовну поліфонію», де кожен шар має власну стилістичну функцію. Перекладачі зіштовхнулися з потребою передати не лише зміст, а й різно-

рівневу стилістику, у якій побутові реалії межують із філософським осмисленням війни. У цьому сенсі *The Orphanage* можна розглядати як спробу реконструювати не один «голос» оповіді, а цілу мережу голосів — від внутрішнього монологу Паші до колективного «шуму» війни, що звучить у репліках другорядних персонажів, описах простору, фрагментах радіо- і телемовлення.

Зіставлення оригіналу і перекладу свідчить, що перекладачі використовували комбінацію трансформацій різних типів — лексичних, граматичних і стилістичних. У центрі їхньої роботи — не механічне перенесення, а інтерпретація тексту через пошук мовних еквівалентів, які могли б передати той самий настрій, інтонацію й емоційну динаміку. Таке поєднання вказує на використання комунікативно-функціонального підходу, де пріоритет надається ефекту сприйняття, а не структурній ідентичності. Показово, що більшість трансформацій реалізується у вигляді комплексних рішень: в одному прикладі одночасно можуть поєднуватися перестановка, конверсія й контекстуальна заміна, що ще раз підтверджує: перекладацькі стратегії в «Інтернаті» працюють не ізольовано, а як частини єдиного механізму адаптації.

Проведене дослідження перекладацьких трансформацій у романі Сергія Жадана «Інтернат» дозволило простежити, яким чином перекладачі адаптують складний сучасний український художній текст до норм англійської мови, зберігаючи його смислову, стилістичну та емоційно-психологічну своєрідність. Аналіз показав, що трансформації у художньому перекладі не є механічним спотворенням первинного тексту, а становлять закономірний інструмент досягнення міжмовної та міжкультурної адекватності. Застосована у роботі класифікація перекладацьких трансформацій, запропонована В. Карабаном, попри її первинну орієнтацію на науково-технічні тексти, виявилася продуктивною й щодо художнього дискурсу, оскільки охоплює основні типи лексичних і граматичних перетворень, характерних для міжмовної передачі складних наративів.

У ході дослідження було проаналізовано 413 прикладів перекладацьких рішень, які репрезентують сім основних типів трансформацій: генералізацію, конкретизацію, додавання, вилучення, конверсію, перестановку та контекстуальну заміну. Кількісний аналіз продемонстрував домінування структурних (граматичних) трансформацій.

Таблиця 1

Розподіл перекладацьких трансформацій у перекладі роману «Інтернат»:

Трансформація	Кількість прикладів	Частка, %
Генералізація	66	~16,0%
Конкретизація	52	~12,6%
Додавання	42	~10,2%
Вилучення	31	~7,5%
Конверсія	69	~16,7%
Перестановка	121	~29,3%
Контекстуальна заміна	32	~7,7%
Усього	413	~100%

Найчастотнішою виявилася **перестановка** — 121 приклад (29,3%), що свідчить про систематичне коригування порядку компонентів вислову. Перестановка (пермутація) застосовується насамперед для узгодження синтаксичної структури з нормами англійської мови, зокрема для впорядкування тема-рематичних відносин, уникнення надмірно довгих препозицій та «ланцюжків» означень, а також для збереження інтонаційного ритму Жаданових фраз. Таким чином, саме перестановка забезпечує природність англомовного тексту й допомагає адаптувати складні речення до очікувань іншомовного читача, не руйнуючи внутрішню логіку вислову.

Другу за частотністю позицію посідає **конверсія** — 69 прикладів (16,7%). Цей тип трансформації охоплює перехід між граматичними категоріями: зміну частини мови (наприклад, дієслова на іменник), модифікацію категорій стану, виду, числа, а також перехід від особових конструкцій до безособових і навпаки. Конверсія дозволяє узгодити граматичну організацію висловлювань із типовими моделями англійської мови, зберігаючи при цьому семантичний зміст оригіналу. У багатьох випадках саме конверсія робить можливим природне вбудовування фрази у контекст цільового тексту, не перевантажуючи її буквальними, але стилістично невдалими відповідниками.

Важливу, хоча й менш масову групу становлять трансформації **додавання** й **вилучення**. **Додавання** зафіксовано у 42 випадках (10,2%) і виконує переважно експлікативну функцію: перекладачі вводять додаткові лексичні елементи для уточнення причинно-наслідкових зв'язків, конкретизації реалій або зняття потенційної двозначності. Це дозволяє зробити окремі фрагменти більш прозорими для читача,

який не володіє українським культурним та історичним контекстом. **Вилучення**, представлене 31 прикладом (7,5%), допомагає уникати надмірної деталізації, повторів чи елементів, що в англомовному тексті сприймалися б як стилістично надлишкові. У результаті створюється більш лаконічний і динамічний текст, узгоджений із нормами англійської літературної традиції, без суттєвих смислових втрат. У низці випадків простежено **комплексні трансформації**, коли, наприклад, перестановка поєднується з додаванням або конверсією: це дозволяє одночасно згладити синтаксис, уточнити зміст і зберегти психологічну напруженість фрази.

Не менш важливу роль у забезпеченні адекватності перекладу відіграють лексичні трансформації, насамперед **генералізація**, **конкретизація** та **контекстуальна заміна**. **Генералізація** представлена 66 випадками (16,0%) і полягає у заміні вузького, культурно або ситуаційно зумовленого поняття ширшим. Такий підхід є необхідним, коли точний словниковий відповідник відсутній або, будучи формально можливим, не забезпечує адекватного сприйняття в іншомовному контексті. Генералізація дозволяє уникнути штучної надмірної деталізації й підтримати темп нарації, особливо в описах повсякденних реалій війни, де надто буквальне відтворення деталей могло б перевантажити текст.

Специфікація (конкретизація), зафіксована у 52 прикладах (12,6%), діє протилежним чином: вона поглиблює змістове ядро вислову шляхом введення додаткових семантичних ознак, яких немає у формальній структурі вихідної одиниці, але які імпліцитно присутні в контексті. Це особливо помітно у фрагментах, де перекладачі актуалізують військовий, соціальний або просторовий контекст: наприклад, уточнюють тип предмета, роду занять чи характер ситуації, завдяки чому англомовний читач отримує більш чітке уявлення про реалії, у яких розгортається дія. Таким чином, конкретизація сприяє відтворенню культурного тла та психологічної напруги, характерних для прози Жадана.

Контекстуальна заміна представлена 32 прикладами (7,7%) і виявився одним із найефективніших способів передавання прагматичного й емоційного потенціалу висловлювань. У цих випадках перекладачі обирають лексеми, які не є прямими словниковими відповідниками, однак найточніше відтворюють функцію та ефект вихідної одиниці в конкретному контексті: іронію, сарказм, розмовність, грубий або, навпаки, піднесений регістр. Саме завдяки контекстуальній заміні вдається зберегти індивідуальний стиль автора, зокрема його схиль-

ність до поєднання простих, «приземлених» деталей з високою метафориною, а також передати підтекст і приховані емоційні відтінки. Цей тип трансформації особливо виразно демонструє інтерпретаційну природу перекладу як творчого акту.

Висновки. Співвідношення між граматичними та лексичними трансформаціями у досліджуваному корпусі засвідчує їхню взаємозалежність і взаємодоповнюваність. Структурні зсуви (перестановка, конверсія, додавання, вилучення) формують каркас англомовного тексту, пристосовуючи складну синтаксичну організацію оригіналу до норм цільової мови, тоді як лексичні операції (генералізація, конкретизація, контекстуальна заміна) забезпечують точність смислової передачі та збереження культурних конотацій. У багатьох прикладах спостерігається накладання кількох трансформацій у межах одного фрагмента, що дозволяє досягти динамічної еквівалентності: збереження не лише «букви», а й «духу» тексту — його ритму, емоційної насиченості та очікуваної реакції читача.

Проведений аналіз дає змогу сформулювати низку узагальнених висновків. По-перше, переклад роману «Інтернат» демонструє, що перекладацькі трансформації є невід'ємною умовою адекватного художнього перекладу: без них неможливо одночасно дотриматися норм цільової мови та відтворити складну стилістику оригіналу. По-друге, класифікація В. Карабана, попри її науково-технічне походження, успішно застосовується до сучасної української прози, оскільки дозволяє систематизувати основні типи лексичних і граматичних перетворень, що виникають у процесі міжмовної передачі художнього тексту. По-третє, кількісний розподіл 413 зафіксованих прикладів трансформацій підтверджує, що переважання структурних зсувів не веде до спрощення або «огрублення» оригіналу, а, навпаки, сприяє гнучкому пристосуванню форми до норм англійської мови при збереженні змісту, емоційного напруження та культурної автентичності твору.

Практична цінність цього дослідження полягає в тому, що його результати можуть бути використані у підготовці майбутніх перекладачів, зокрема у курсах теорії та практики художнього перекладу. Систематизація типів трансформацій і кількісне зіставлення їхньої частотності на матеріалі роману «Інтернат» демонструє, як поєднання граматичних і лексичних операцій дозволяє не втрачати, а поглиблювати художній ефект при переході з української на англійську мову. Отже, переклад роману *The Orphanage* можна розглядати як по-

казовий приклад того, як продумане використання перекладацьких трансформацій дає змогу зберегти внутрішню правдивість, поетичну силу та культурне тло оригіналу, водночас роблячи його доступним і переконливим для іншомовного читача.

Список літератури

- Жадан С. Інтернат : роман. Чернівці : Меридіан Черновці, 2017. 206 с.
- Карабан В. І. Переклад англійської наукової та технічної літератури : посібник-довідник. Вінниця : Нова книга, 2004. 575 с.
- Карабан В. І. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі. Вінниця : Нова книга, 2003. 208 с.
- Коломієць Л. Теорія і практика художнього перекладу. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2011. 320 с.
- Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Вінниця : Нова книга, 2008. 512 с.
- Baker M. In Other Words: A Coursebook on Translation. London ; New York : Routledge, 2018. 386 p.
- Bassnett S. Translation Studies. London : Routledge, 2014. 176 p.
- Newmark P. A Textbook of Translation. New York : Prentice Hall, 1988. 292 p.
- Nord C. Text Analysis in Translation: Theory, Methodology, and Didactic Application of a Model for Translation-Oriented Text Analysis. Amsterdam : Rodopi, 2005. 275 p.
- Zhadan S. The Orphanage / trans. by I. Reilly and R. Kostiv. New Haven ; London : Yale University Press, 2021. 336 p.

References

- Baker, M. (2018). *In other words: A coursebook on translation* (3rd ed.). Routledge.
- Bassnett, S. (2014). *Translation studies*. Routledge.
- Karaban, V. I. (2003). *Poperedzhennia interferentsii movy oryhinalu v perekladi* [Prevention of source language interference in translation]. Nova Knyha [in Ukrainian].
- Karaban, V. I. (2004). *Pereklad anhliiskoi naukovoï ta tekhnichnoi literatury* [Translation of English scientific and technical literature]. Nova Knyha [in Ukrainian].
- Kolomiiets, L. (2011). *Teoriia i praktyka khudozhnoho perekladu* [Theory and practice of literary translation]. Kyiv-Mohyla Academy Publishing House [in Ukrainian].
- Korunets, I. V. (2008). *Vstup do perekladoznavstva* [Introduction to translation studies]. Nova Knyha [in Ukrainian].
- Newmark, P. (1988). *A textbook of translation*. Prentice Hall.
- Nord, C. (2005). *Text analysis in translation: Theory, methodology, and didactic application of a model for translation-oriented text analysis*. Rodopi.
- Zhadan, S. (2017). *Internat* [The orphanage]. Meridian Czernowitz [in Ukrainian].
- Zhadan, S. (2021). *The orphanage* (I. Reilly & R. Kostiv, Trans.). Yale University Press.

Стаття надійшла до редакції 21.10.2025 року